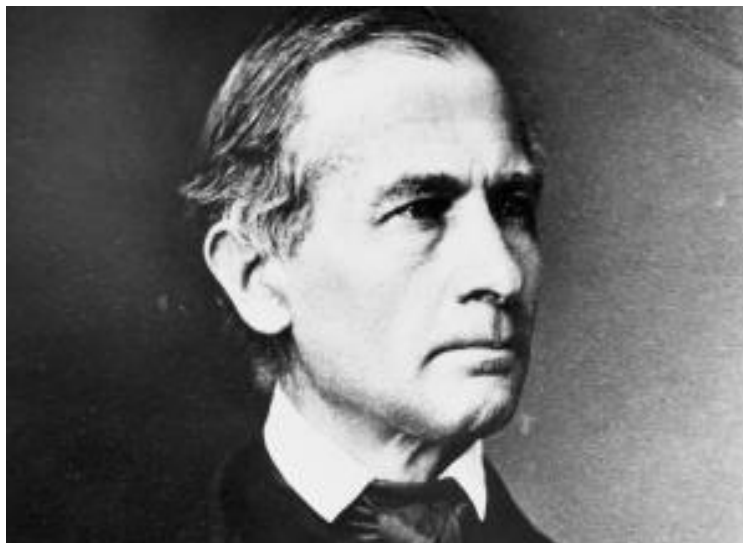

Edini astronom, ki je doživel dva zaporedna povratka Halleyjevega kometa na naše nebo

Septembra leta 1846 je francoski astronom Urbain J. Leverrier zaključil z dolgotrajnimi raziskavami neznanega planeta, ki naj bi se gibal okrog Sonca dlje kot Uran in naj bi gravitacijsko motil gibanje tega planeta. Rezultat svojih dolgoveznih računov je poslal na berlinski astronomski observatorij. Tam so namreč takrat v Evropi imeli najnatančnejše zvezdne karte, v katerih so lahko označili lego domnevnega planeta med zvezdami. Ko so to naredili, so potem še pogledali na zvezdno nebo. Še isti dan zvečer (23.9.), ko je iz Francije dobil podatke o legi morebitnega planeta, je astronom Johann Galle z daljnogledom, odprtine 23 cm, zares v ozvezdju Strelec izsledil oziroma odkril drobno vesoljsko telo, pozneje nov planet, in sicer zelo blizu, komaj 52 kotnih minut od mesta, kot ga je izračunal Leverrier. Planetu so dali ime Neptun (gl. *Imena planetov* na spletu Knjižnica A. T. Linharta, Radovljica, Domoznanstvo).

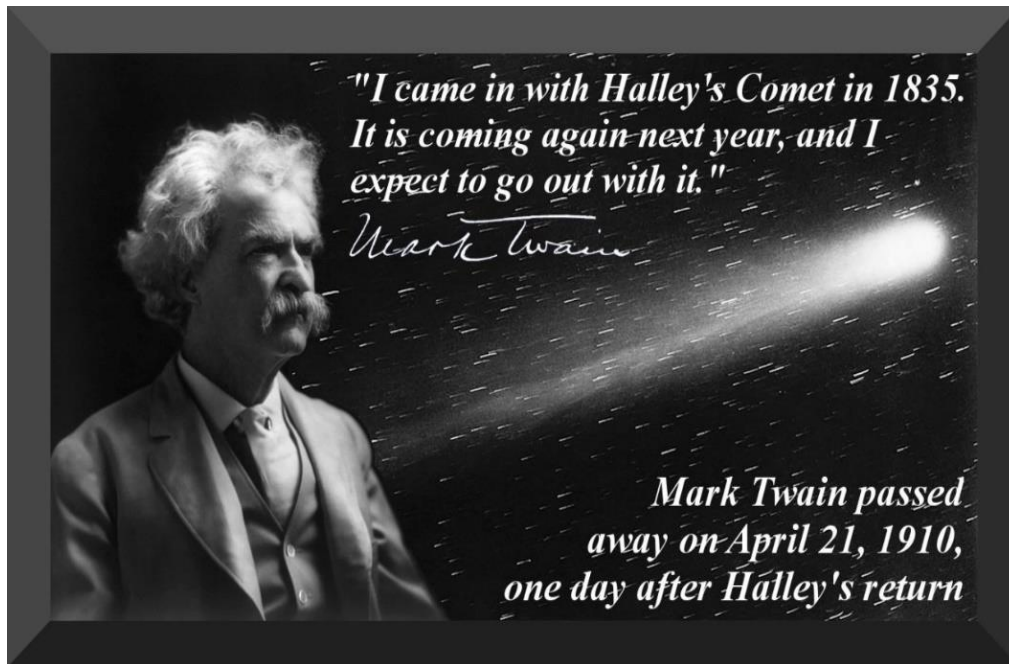

**Nemški astronom Johann Gottfried Galle (Radis, 1812 – Potsdam, 1910),
odkritelj osmega planeta z imenom Neptun.**

J. Galle je naredil še veliko drugih pomembnih del v astronomiji, vendar pa je ostal najbolj slaven zaradi odkritja planeta Neptuna.

J. Galle naj bi med poklicnimi astronomi doživel največjo starost. Živel je kar 98 let. Tako je edini astronom, ki je doživel dva zaporedna povratka Halleyjevega kometa k Soncu in tako tudi k Zemlji, na naše nebo, tj. leta 1835 in leta 1910. Samo vprašanje je, če je oba opazoval. Leta 1835 ga je zagotovo opazoval iz Berlina, leta 1910 pa je vprašanje, saj je tega leta umrl. Ampak dva povratka je dočakal.

V zvezi z zaporednima povratkoma Halleyjevega kometa v letih 1835 in 1910 navajamo zanimivost o življenju ameriškega satirika in pisatelja **Marka Twaina (1835–1910)**. Rodil se je v letu dobre vidnosti Halleyjevega kometa, umrl pa en dan potem, ko je bil komet ponovno v prisočju (20. 4. 1910), kar je sebi leta 1909 celo humorno napovedal. Tako je torej tudi Twain dočakal dva zaporedna povratka tega znamenitega kometa, čeprav ga ni nikoli opazoval.

Kranj – Zlato Polje, 23. 11. 2016

Marijan Prosen